

OBSAH

	Úvodem	8
A	Základní rysy mechanismu fungování finančních a měnových soustav kapitalistických států	9
1	POSTAVENÍ FINANČÍ A MĚNY V REPRODUKČNÍM PROCESU KAPITALISTICKÝCH STÁTŮ	10
1.1	Podstata a funkce kapitalistických financí	10
1.1.1	Společenský peněžní kapitál	10
1.1.2	Finance a vztahy tvorby a užití úhrnného společenského produktu a národního důchodu	11
1.1.3	Finance v procesech rozdělování	12
1.1.4	Základní články kapitalistických financí	14
1.2	Kapitalistické finance jako nástroj státních zásahů do ekonomiky	16
1.2.1	Změny ve fungování kapitalistických financí v různých fázích vývoje kapitalismu	16
1.2.2	Finance a ekonomická rovnováha	18
1.2.3	Úloha kapitalistických financí v hospodářském růstu	21
1.3	Kapitalistické finance, peněžní oběh a měna	23
1.3.1	Zákonitosti a tendence vývoje kapitalistických měnových soustav	23
1.3.2	Důsledky přechodu na měny úvěrového charakteru	26
1.3.3	Charakteristické rysy současných měnových systémů kapitalistických států	27
1.4	Inflace jako projev základních rozporů kapitalistického reprodukčního procesu	29
1.4.1	Inflace jako monetární jev	30
1.4.2	Inflace v podmínkách monopolního kapitalismu	31
1.4.3	Opatření k nápravě měny	34
2	ÚVĚR, BANKOVNÍ SOUSTAVA A FINANČNÍ TRH	37
2.1	Charakter a úloha úvěru v kapitalistické společnosti	37
2.1.1	Formy kapitalistického úvěru	37
2.1.2	Úrok a úroková míra	40
2.2	Úloha bank a jejich organizační skladba	41
2.2.1	Centrální emisní banka	42
2.2.2	Obchodní banky	43
2.2.3	Ostatní peněžní ústavy	45
2.3	Finanční trh	46
2.3.1	Peněžní trh	47
2.3.2	Kapitálový trh	48
2.3.3	Trh zahraničního kapitálu	51
2.4	Nástroje a metody řízení úvěrových a finančních operací	51
2.4.1	Regulativní opatření centrální emisní banky	51
2.4.2	Regulativní opatření speciálních institucí	54
2.4.3	Regulativní opatření vlády	54
3	VEŘEJNÉ FINANCE	56
3.1	Hlavní články veřejných financí	56
3.1.1	Státní rozpočet	56
3.1.2	Speciální fondy	64
3.1.3	Státní podniky	66

3.1.4	Finance orgánů místní samosprávy	68
3.2	Výdajová politika kapitalistického státu	69
3.2.1	Struktura výdajů kapitalistického státu	69
3.2.2	Úloha státních výdajů	73
3.3	Úloha daní v reprodukčním procesu	75
3.3.1	Přímé daně	76
3.3.2	Nepřímé daně	78
3.3.3	Úloha daní	80
3.4	Vývoj a úloha státního dluhu	82
3.4.1	Klasifikace státního dluhu	83
3.4.2	Struktura a umístění státního dluhu	84
3.4.3	Správa státního dluhu	84
3.4.4	Úloha státního dluhu	86
3.5	Finance orgánů místní samosprávy	87
3.5.1	Výdaje místních rozpočtů	88
3.5.2	Skladba příjmů místních rozpočtů	89
B	Měnové a finanční soustavy kapitalistických států	93
4	SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ	94
4.1	Měnový systém	94
4.1.1	Zrušení standardu zlaté mince a devalvace dolaru	95
4.1.2	Dolar světovou měnou	96
4.1.3	Krise dolaru a jeho devalvace	96
4.1.4	Mezinárodné ekonomické postavení dolaru	99
4.2	Bankovní soustava a finanční trh	101
4.2.1	Federální rezervní systém	102
4.2.2	Obchodní banky	104
4.2.3	Ostatní peněžní ústavy	106
4.2.4	Finanční trh	107
4.3	Veřejné finance	109
4.3.1	Federální rozpočet	109
4.3.2	Rozpočty států	115
4.3.3	Rozpočty místních orgánů	116
4.3.4	Speciální fondy a státní sektor	116
5	VELKÁ BRITÁNIE	117
5.1	Měnový vývoj	118
5.1.1	Zrušení směnitelnosti libry za zlato	118
5.1.2	Postavení libry po druhé světové válce a zavedení devizové směnitelnosti	119
5.1.3	Vývoj libry v sedmdesátých letech	121
5.2	Bankovní soustava a finanční trh	124
5.2.1	Centrální emisní banka	124
5.2.2	Obchodní banky	128
5.2.3	Ostatní peněžní ústavy	129
5.2.4	Finanční trh	131
5.3	Veřejné finance	132
5.3.1	Státní rozpočet	132
5.3.2	Fondy sociálního pojištění	139
5.3.3	Finance státních podniků	139
5.3.4	Místní finance	140
6	FRANCIE	142
6.1	Měnový systém	142
6.1.1	Francouzský měnový systém v období do druhé světové války	142
6.1.2	Francouzský měnový systém v období po druhé světové válce	143
6.1.3	Franková oblast	145
6.2	Bankovní systém a finanční trh	146
6.2.1	Základní rysy organizace francouzské bankovní soustavy	146
6.2.2	Finanční trh	149

6.2.3	Nástroje státně monopolní bankovní a úvěrové politiky	150
6.3	Veřejné finance	152
6.3.1	Státní rozpočet	152
6.3.2	Příjmy státního rozpočtu	154
6.3.3	Místní finance	157
7	NĚMECKÁ SPOLKOVÁ REPUBLIKA	159
7.1	Měnový systém	159
7.1.1	Zavedení devizové směnitelnosti	159
7.1.2	Vývoj marky v období mezinárodní měnové krize	160
7.1.3	Mezinárodně ekonomické postavení marky	162
7.2	Bankovní soustava a finanční trh	163
7.2.1	Emisní bankovnictví	163
7.2.2	Obchodní banky	166
7.2.3	Ostatní peněžní ústavy	167
7.2.4	Finanční trh	168
7.3	Veřejné finance	169
7.3.1	Spolkový rozpočet	169
7.3.2	Rozpočty zemí	173
7.3.3	Rozpočty obcí	174
7.3.4	Speciální fondy a státní podniky	175
8	JAPONSKO	176
8.1	Měnový systém	177
8.1.1	Poválečný vývoj jenu	177
8.1.2	Hospodářský a měnový vývoj v sedmdesátých letech	178
8.1.3	Mezinárodně ekonomické postavení jenu	181
8.2	Bankovní soustava a finanční trh	183
8.2.1	Centrální emisní banka	183
8.2.2	Obchodní banky	184
8.2.3	Ostatní peněžní ústavy a finanční instituce	184
8.3	Veřejné finance	186
8.3.1	Státní rozpočet	186
8.3.2	Rozpočty místních orgánů	188
8.3.3	Speciální fondy a státní podniky	188
	LITERATURA	189
	REJSTŘÍK	191